

Ewa Pałuska-Szozda

***Krzyk kobiet świata antycznego, na przykładzie zagranych ról:
Antygony, Medei, Adrastos/Żony. Studium i analiza postaci
oraz zjawiska krzyku jako stanu w kontekście stworzonych kreacji***
(streszczenie)

Rozprawa doktorska napisana
pod kierunkiem prof. dr hab. Macieja Wojtyski

Motywy inspirowane antykiem są stale aktualne we współczesnym świecie, dlatego twórcy często wracają do starożytnych klasyków, by na nowo interpretować ich teksty dostosowując je do czasów w których tworzą.

Celem niniejszej dysertacji była analiza trzech kobiecych ról napisanych w starożytności, przepisanych przez współczesnych dramaturgów i zagranych we współczesnych realiach w teatrze. Była to również próba przypomnienia i zdefiniowania środków oraz technik, których używałam w trakcie budowania postaci. W pracy tej odtworzyłam w pamięci inspiracje i procesy działania podczas prób, które pozwoliły mi stworzyć role: Antygony, Medei i Adrastosa/Żony.

W pierwszym rozdziale przyglądałam się zjawisku tragedii antycznej z V wieku p.n.e. i postaci trzech wiodących tragików tamtych czasów. Opisałam sytuację kobiet żyjących w Atenach w tamtym okresie. Poruszyłam zagadnienie, transformacji tekstów antycznych na współczesne, ich przepisywania i uaktualniania. Porównałam tragedię antyczną z dramatami scenicznymi

WYDZIAŁ AKTORSKI
Wpłynęło dn. 20.02.2019
L. dz. 31/P/02/2018

w których grałam. Ogniwem obserwacji uczyniłam, poza odmiennością języka, okolicznościami stwarzania sytuacji scenicznej, środki aktorskie którymi starożytni aktorzy uwiarygodniali grane przez siebie postaci. Przybliżyłam też rolę chóru, jaką odgrywał ongiś, a jaką pełnił w spektaklach, które zaproponowałam.

Główna część mojej dysertacji dotyczy rekonstrukcji ról antycznych, które zagrałam pod okiem trzech różnych reżyserów, reprezentujących odmienne style i sposoby myślenia o teatrze. Przypomniałam i przeanalizowałam uwagi reżyserskie i moje przemyślenia dotyczące budowania tych postaci, zarówno z etapu prób, spektakli jak i obecnie. Ponadto, na przykładzie zagranych ról, opisałam zjawisko krzyku w kontekście: psychologicznym, społecznym, filozoficznym i artystycznym. Krzyk każdej wykreowanej przeze mnie postaci był odmienny, każda z trzech kobiet krzyczała, jednak stan każdej z nich był skrajnie różny, wynikał z innej sytuacji życiowej i związanych z nią emocji. Jedno co było wspólne dla tych postaci, to ogromna samotność, w której pozostały nieutulone.

We współczesnym teatrze, dramat antyczny daleko odbiega od teatru greckiego Ajschylosa, Sofoklesa czy Eurypidesa. Dzisiejszy teatr pokazuje aktualną rzeczywistość i sytuacje, a aktor w nim grający musi być komunikatywny dla współczesnego odbiorcy.

Anna Poluska - Broda